

Etter adresseliste

Saksbehandler, innvalgstelefon

Marit Surlien Hoen,

Forlengelse av skadefellingstillatelse på én ulv i Stange og Nord-Odal kommuner og deler av Eidsvoll, Nes, Sør-Odal, Løten, Elverum og Våler kommuner

Statsforvalteren i Oslo og Viken har i samråd med Statsforvalteren i Innlandet i dag forlenget skadefellingstillatelsen på én ulv som først ble gitt den 30. mai og siden forlenget 14. juni 2021. Varighet på tillatelsen er nå til mandag 12. juli kl. 12. Skadefellingsområdet har samme avgrensning som tidligere: Eidsvoll og Nes kommuner øst for Vorma og Nord for Glomma, hele Stange og Nord-Odal kommuner, Sør-Odal nord for Glomma, samt de deler av kommunene Løten, Elverum og Våler som ligger øst for E6 og sør for Rv 25/Rv3 og vest for Glomma. Det er også gitt en utvidet økonomisk ramme for fellingsforsøket.

Dette svarer også ut den delen av søknaden fra Eidsvoll Sankelag v/Audun Knutsen som gjelder ytterligere to uker fellingstillatelse. Søknaden ble mottatt per e-post 28. juni. Sankelaget viser til at det stadig pågår fellingsforsøk, og at siste ferske tap av lam var sist helg. I tillegg søker de om økte midler til ekstraordinært tilsyn. Stadig funn av drepte og skadde lam gjør behovet for ekstra mannskap i skogen i Eidsvoll Sankelag sitt beiteområde stort. Rammen på kr 20 000 som ble tildelt til dette ved første skadefellingstillatelse 31. mai, er nå brukt opp og det søkes om ny midler. Denne delen av søknaden besvares i eget brev til sankelaget.

Bakgrunn

Statsforvalteren ble den 30. mai 2021 kl. 22.40 varslet om funn av ett lam som mulig var tatt av ulv ved Dorrsvangen i Eidsvoll kommune. Området er skogkledd utmarksbeite. Det døde lammet, samt ytterligere et lam, ble bekreftet tatt av ulv av Statens naturoppsyn (SNO) på morgenen den 31. mai. I tillegg er det lam som ikke er gjenfunnet/gjort rede for. Det ble da gitt skadefellingstillatelse på én ulv med varighet til 14. juni kl. 12.00. I perioden fra 30. mai til og med dags dato har SNO undersøkt totalt 20 lam som er dokumentert eller antatt tapt til ulv. Siste skade er fra 20. juni. Det har vært observasjoner av ulv på viltkamera og under fellingsforsøk senest natt til 27. juni.

Det er sluppet om lag 5 000 sau og lam i området skadefellingstillatelsen gjelder for. Statsforvalteren i Oslo og Viken tilbød husdyreiere tilskudd til forsinket slipp frem til og med søndag 6. juni for å redusere antall dyr som ble sluppet i det aktuelle beiteområdet. Videre er det gitt tilskudd til

ekstraordinært tilsyn og bruk av kadaverhund i begge fylker. Det er i dag søkt om økte midler til ekstraordinært tilsyn. Dette avklares i eget brev til Eidsvoll Sankelag.

Det er gjennomført flere fellingsforsøk i perioden etter at skadefellingstillatelsen ble gitt, men det har ikke lyktes fellingslaget å felle ulven så langt.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Region 4 (Oslo, Akershus og Østfold) skal sammen med region 5 (Hedmark) ha 4–6 ynglinger per år, hvorav 3 skal være ynglinger som i sin helhet ligger i Norge. Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for store rovdyr i Østfold, Oslo og Akershus og forvaltningsplan for rovvilt i Hedmark, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet. Når bestandsmålet for den enkelte art er oppnådd, fatter rovviltnemnda en kvote for betinget skadefelling, jf. § 8.

Miljødirektoratet har i brev datert 27. april 2021 gitt Statsforvalterne myndighet til å iverksette betinget skadefelling på inntil 5 ulv fra 3. mai frem til 1. juni hvor rovviltnemndene selv får myndighet for å fatte vedtak om en betinget skadefellingskvote på ulv. Fra 1. juni fastsettes kvote for betinget skadefelling av rovviltnemndene selv. På felles nemndsmøte med rovviltnemndene i rovviltregion 4 og 5 den 16. april 2021 vedtok rovviltnemndene å fastsette en betinget skadefellingskvote på 10 ulv.

Klima- og miljødepartementet har i brev datert 24. april 2018 gitt føringer om at genetisk viktige individer av ulv, dvs. finskrussiske innvandrere og deres førstegenerasjons avkom, skal beskyttes på en best mulig måte. Dette fordi den genetiske situasjonen for den sør-skandinaviske ulvebestanden er alvorlig. Departementet viser blant annet til felles retningslinjer mellom norske og svenske myndigheter som stiller krav om at begge land så langt det er mulig skal unngå utilsiktet felling av slike ulver. Miljødirektoratet er bedt om å sørge for en tett oppfølging av streifulver, og så langt det er mulig avklare individenes genetiske status i forkant av fellingsforsøk. Departementet erkjenner at det kan oppstå situasjoner der det i praksis er utfordrende, og at genetisk status i enkelte tilfeller vanskelig lar seg avklare i forkant.

Statsforvalteren har fortsatt ingen oversikt over genetikken til den observerte ulven, vi kjenner ikke til hvilket revir den kommer fra eller hvor i Sør-Skandinavia denne ulven har vandret ifra. Det er samlet en ekskrementprøve i området, men de har ikke gitt treff på ulv i DNA-analyse. Ut fra kravet fra Klima- og miljødepartementet skulle ideelt sett genetikken til ulven vært avklart før det ble igangsatt skadefellingsforsøk på denne, men Statsforvalteren vurderer at potensialet for skade er så stort i dette området at det taler for at en her iverksetter skadefellingsforsøk direkte. Erfaringene fra flere tidligere år har vist at jakt på ulv i dette skogsterrenget er svært vanskelig og meget

ressurskrevende. Statsforvalteren er ikke kjent med at det er genetisk verdifull ulv på vandring i eller utenfor ulvesonen.

Siden området er et beiteprioritert område, og det har vært omfattende skader i flere tidligere år i dette området, velger vi å la hensynet til beitedyrene veie tyngst i vår vurdering. Skadefellingslaget skal bidra til å avklare genetisk status ved å samle inn funn av genetisk materiale, som for eksempel møkk. Samtidig vil vi be SNO om å ha særlig søkelys på å få samlet inn genetisk materiale fra det aktuelle dyret. Dersom det skulle vise seg å være et genetisk verdifullt individ vil vi kontakte Miljødirektoratet for en ny vurdering av situasjonen.

Søknader om skadefelling behandles av Statsforvalteren innenfor den rammen som er satt av rovviltnemnda og Miljødirektoratet, jf. rovviltforskriften § 9 første ledd.

Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Statsforvalterens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om ulvens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3, samt til statusrapport for den skandinaviske ulvebestanden for vinteren 2020/2021 utarbeidet av Rovdata.

“Føre-var-prinsippet” i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som ulvebestanden blir utsatt for, bl.a. gjennom Liberg m.fl. (2011), jf. § 10.

Statsforvalteren viser til forvaltningsplanen for store rovdyr i Østfold, Oslo og Akershus sin inndeling i forvaltningsområder og rovviltnemnda i region 5 sin forvaltningsplan der det ikke er mål om ynglende ulv i det aktuelle området. Ut fra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her.

I henhold til forvaltningsplanen for store rovdyr i Østfold, Oslo og Akershus ligger det aktuelle beiteområdet innenfor område hvor beitedyr har prioritet. I forhold til rovviltforskriften § 9 annet

ledd bokstav a vil Statsforvalteren karakterisere det aktuelle området som et viktig beiteområde for sau, jf. også forvaltningsplanen for store rovdyr i Østfold, Oslo og Akershus. Også i tilgrensende områder i Innlandet er det et betydelig antall beitedyr, og det er sluppet om lag 5 000 sau og lam i det aktuelle området, samt noe geit og storfe.

Statsforvalteren anser at det nå foreligger betydelig skadepotensiale, jf. § 9 annet ledd, bokstavene b og c. Skadepotensialet vurderes som betydelig om en ulv fortsatt skal ha tilhold i området. Viser til erfaringene med ulv i dette området fra året 2011 til og med 2018 hvor det enkelte år har vært langvarige og omfattende ulveskader i dette området. Statsforvalteren anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade, jf. rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav d. For å redusere skadeomfanget er det gitt tilskudd til forsinket slipp til 6. juni for deler av området og tilskudd til ekstraordinært tilsyn og bruk av kadaverhund.

Ut fra hensynet til beitedyr, områdets betydning som beitemark og skadepotesialet, anser Statsforvalteren at det beste tiltaket for å forhindre omfattende skader er at det iverksettes fellingsforsøk på den skadevoldende ulven, og at det gis fellingstillatelse på én ulv i dette området.

Konklusjon og vedtak

Ut fra en samlet vurdering med vektlegging av potensialet for framtidige skader dersom ulven fortsatt oppholder seg innenfor dette området som omfatter Eidsvoll og Nes kommuner øst for Vormo og Nord for Glomma, hele Stange og Nord-Odal kommuner, Sør-Odal nord for Glomma, samt de deler av kommunene Løten, Elverum og Våler som ligger øst for E6 og sør for Rv 25/Rv3 og vest for Glomma, finner Statsforvalteren å tillate skadefelling på en – 1 – ulv innenfor dette beiteområdet. Tidsrom for skadefellingstillatelsen framgår av vilkårene for tillatelsen.

Øvre Romerike skadefellingslag, får ansvaret for å lede gjennomføringen av fellingsforsøket. Dette gjøres i nært samarbeid med skadefellingslag i tilgrensende kommuner i Innlandet ved behov.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingsområdet har følgende avgrensning: Eidsvoll og Nes kommuner øst for Vormo og Nord for Glomma, hele Stange og Nord-Odal kommuner, Sør-Odal nord for Glomma, samt de deler av kommunene Løten, Elverum og Våler som ligger øst for E6 og sør for Rv 25/Rv3 og vest for Glomma.
2. Fellingstillatelsen gjelder felling av en – 1 - ulv i tidsrommet 28. juni 2021 kl. 12.00 til og med 12. juli 2021 kl. 12.00.
3. Øvre Romerike skadefellingslag er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Statsforvalteren krever at det kun er personer oppført på liste oversendt Statsforvalteren som har anledning til å delta i fellingsforsøket. Bli det endringer i deltagende personell, må Statsforvalteren ha beskjed om dette. Det stilles som krav at deltakerne i fellingslaget - jegere og hundeførere - oppfyller kravene til og innehar lisens, jf. kravene i Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, av 22.3.2002 nr. 313, §§ 13 og 14. Deltakerne på fellingsforsøket - jegere og hundeførere - skal ikke være siktet eller under etterforskning, dømt eller ilagt forelegg for brudd på naturmangfoldloven, viltloven eller våpenloven, eller forskrifter hjemlet i disse.
4. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakere fra det regionale fellingslaget få godtgjøring for den tid som er benyttet til fellingsforsøk. Statsforvalteren legger til grunn at fellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på inntil kr 75 000. Dette kommer i tillegg til gjenværende ubenyttede midler fra forrige skadefellingsperiode. Utgangspunktet er en sats på kr 1 600 per deltaker per døgn. Rammen er

absolutt. Dersom det er ekstraordinære omstendigheter som gjør at fellingingen ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen, må skadefellingsleder ta kontakt med Statsforvalteren og avtale dette i forkant.

5. Ulv som blir felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr eller deler av dyret (inkl. hår, blod) uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mulig bringes til Norsk institutt for naturforskning, Trondheim. Hvordan frakt skal finne sted, avklares med Statsforvalteren.

6. Fellingsstedet skal kunne påvises dersom Statsforvalteren, SNO eller politiet krever dette.

7. Ved felling skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøvelse av jakt og fangst, fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning den 22. mars 2002, jf. § 15 og 16.

8. Felling eller forsøk på felling av ulv skal umiddelbart meldes til Statsforvalteren og politiet. Dersom ulv skadeskyles, avgjør Statsforvalteren hvordan videre ettersøk skal gjennomføres. Generelt for ettersøk av gaupe, bjørn, jerv og ulv gjelder bestemmelsen i rowiltforskriften § 17.

9. Fellingslaget skal melde tilbake til Statsforvalteren minimum en gang per døgn om gjennomføringen av fellingsforsøket. Dersom fellingslaget får kontakt med ulv, skal Statsforvalteren varsles oftere så vidt det er praktisk gjennomførbart. Statsforvalteren kontaktes via beredskapstelefonen – mobilnr. 971 35 265.

10. For å få mer informasjon om hva som skiller fellingsforsøk der fellingslagene lykkes, fra fellingsforsøkene der de ikke lykkes er det i 2019 etablert en egen rapporteringsløsning i Miljøvedtaksregisteret. Ved iverksetting av tillatelser stilles det krav om at det blir lagt inn rapport for det enkelte fellingsforsøk i denne løsningen. Lenke til rapporteringen er å finne på det aktuelle fellingsvedtaket på www.miljovedtak.no.

11. Alle medlemmer av fellingslaget som deltar i fellingsforsøket skal ha kopi av dette brevet og være kjent med vilkårene for fellingstillatelsen.

12. Statsforvalteren kan til enhver tid endre ett eller flere av vilkårene, eller inndra fellingstillatelsen. Dette gjelder blant annet dersom det er ett genetisk viktig individ.

13. Det gis tillatelse til å bruke løs på drevet halsende hund på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;

- ✓ Hunden(e) skal ha gps-sender
- ✓ Hunden(e) skal bare slippes på ferske spor som en vet sikkert er fra ulv
- ✓ Dersom hunden slår over på annet vilt eller husdyr skal hundefører være i stand til raskt å ta inn hunden
- ✓ Husdyreiere i området må godkjenne at hund kan slippes
- ✓ Kommunen må gi dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven –
- ✓ Senest en måned etter at løs på drevet, halsende hund er brukt skal det sendes rapport til Miljødirektoratet med kopi til Statsforvalteren. Av rapporten skal det framgå hvordan slik hund er brukt og effekten av dette. Det skal ligge med utskrift eller fil av gps-logg fra hundepeler

14. Det gis adgang til å postere i bil på følgende vilkår under dette fellingsforsøket;

- a. Under transport skal våpen i bil være tomt for ammunisjon, og våpenet skal være nedpakket i futteral, bag eller veske.
- b. Motor og lys skal være avslått når bilen brukes til postering.
- c. Samtlige kjøretøy som blir benyttet til dette formål, skal ha godt synlig merking som tydelig informerer om at fellingsforsøk pågår, og at kjøretøyet og de som benytter seg av det deltar i fellingsforsøket.
- d. Fellingslaget skal ta alle nødvendige forholdsregler for å ivareta allmennhetens sikkerhet i forbindelse med bruk av bil til postering under fellingsforsøket.

15. Statsforvalteren har gitt tillatelse til bruk av løs på drevet halsende hund i gjennomføringen av skadefellingsforsøket. Det er et vilkår er at beitelagene i det aktuelle skadefellingsområdet er enig i at hunden kan brukes.

16. Ved funn av genetisk materiale fra ulven, for eksempel avføring eller urin, skal skadefellingslaget umiddelbart kontakte SNO for å få sikre dette materialet slik at det kan sendes inn til genetiskanalyse.

Dersom ulv skadeskytes eller felles, skal det gis melding på beredskapstelefonen til Statsforvalteren i Oslo og Viken på telefonnummer 971 35 265.

Klagerett

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13. Statsforvalteren viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er tre – 3 – uker fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Marit Surlien Hoen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent